

ELSŐ PRÓBA

Beküldési határidő: 2026. március 2. - 17.00 óra

1. FELADAT

Köszöntünk benneteket a nagybányai művésztelep és festőiskola alapításának 130. évfordulója alkalmából meghírdetett „KÉPben vagy!?” vetélkedő versenyzői között. Egészen biztosan tudjátok, hogy a Münchenben alkotó Hollósy Simonhoz és festőtársaihoz, a nagybányai származású Réti Istvánhoz és Thorma Jánoshoz, valamint Ferenczy Károlyhoz és Iványi Grünwald Bélához kapcsolódik a kezdeményezés, akik 1896-ban úgy döntöttek, hogy egy nyarat Nagybányán töltenek. Megalakult a nagybányai festőiskola, azt a bizonyos legelső nyári kalandot pedig több mint négy varázslatos évtized követte. Voltak időszakok, amikor több száz festő (!) látogatott Nagybányára, sokan közülük ide is költöztek.

A feladat: Válasszatok magatoknak csapatnevet, amely valamilyen módon kapcsolódik a nagybányai festőiskolához (egy festő neve, valamilyen helyszín, hangulat, szín, motívum stb.). Készítsetek hozzá egy csapatjelvényt (rajz, kollázs, digitális grafika, ezek kombinációja, stb.) és néhány mondatos magyarázatot, hogy miért ezt a nevet választottátok – ezeket juttassátok el a Teleki Magyar Házhhoz. Készítsetek egy közös fotót a csapatjelvénnel együtt, egy olyan (nem feltétlenül nagybányai) helyszínen, amelyről úgy érzitek, hogy jellemez benneteket. Magyarázzátok el, hogy miért.

2. FELADAT

1896 májusában Nagybánya népe izgatottan várta az érkező festőművészeket, majd reggelit követően együtt indultak a Jókai-dombra, első műtermük helyszínére: egy szénatartóhoz. „A műteremnek immár padlója volt, bezárható ajtaja és az ablakok belül fatáblával ellátva. Minden frissen gyalulva, vadonatúj. És körülötte a vidék a tavasz hamvas pompájában, a domb élén óriási gesztenyefák, sötétzölden keretezve a pázsitos domboldalt... Alantabb s a szemközti hegyoldalon a virágzó gyümölcsfák – úgy fogadtak minket, mint az Énekek Énekében a menyasszony mosolygása a szerelmes vőlegényt.” – emlékezett vissza Réti István a jeles eseményre.

A nagybányaiak szinte félve kérdezték a vendégektől: meg vannak-e elégedve? Tetszik-e? Jó lesz-e a műterem?

– Disznóól – válaszolta Hollósy megrökönyödést keltve, majd hozzátette:

– ...lesz majd akkor, ha mi benne leszünk – és örömeiben messze hajította kalapját.

A feladat: készítsetek csoportképet a festőiskola alapítóinak főtéri szobránál. Majd kapaszkodjatok fel a Jókai-dombra és készítsetek egy közös, játékos fotót a szénatároló feltételezett helyszínén, mintha ti magatok is festők lennétek. A helyszín pontosabb azonosításához segítségképpen használjátok a mellékelt fényképet. Legyen a kezetekben ecset, ceruza, rajzlap, esetleg legyen előttemek festőállvány, s lehetőség szerint az öltözéketek is idézze a kort, amelyben a festőiskola szereplői alkottak.

3. FELADAT

A nagybányai festőiskola úgynevezett szabadiskola volt: a beiratkozó festőnövendékek csak a modellt álló személyek (többnyire cigány asszonyok, egyszerű emberek) díját kellett kifizessék. A mestereknek az oktatásért nem kellett fizetni.

„Az egyik modell egy Toma nevű, rongyos, öreg csavargó volt. Magas széken ült, fejnek. Másik helyen állt egy akt. Olajbarna bőrű cigánynő. Valaha eszményien szép arc és termet lehetett.

Réti István körútját egyenesen nálam kezdte meg az akt körüli állványoknál.

– Sze-sze-szerencsétet, Mester, hogy ezt az első silányságot... javítani méltóztat? – pöntyögtem egészen szükségtelen zavaromban. Mire Réti:

– Azért vagyok itt! – ennyit szólt. És tovább nézte a rajzot.

Ha szélingatta léggömb kosarában állok, akkor sem ferdül, fordul, kavarog velem a környezet jobban, mint ezek alatt a pillanatok alatt.

– Ez nem rossz, amit csinált! – szólalt meg végre a Mester. – A mozdulatot is elfogta körülbelül, és arányban is megfelelő... Nyugodtan kidolgozhatja!...

Leírhatatlan boldoggá és büszkévé és bizakodóvá tett. A szünetig való pár perc alatt, amikor a modell elhagyta helyét, csak bambán álltam művem előtt és mímeltem karfölemelgetésekkel, hogy folytatam a rajzolást... Szemem káprázott, a vonalak összefutottak előtte, kezem reszketett...” – idézi fel, hogyan is zajlott az oktatás akkoriban Tersánszky Józsi Jenő író, aki maga is Nagybányán született és „A félbolond” című hangulatos regényében meséli el egy kicsit bolondos nagybányai festőművész, Báró Birnbaum Attila kalandjait.

A feladat:

Képzeljétek el, hogy 1896-ban éltek, és azt a feladatot kaptátok, hogy plakátot terveztek a festőiskola indulásához. A plakát legyen korhű: idézze meg a 19. század végének hangulatát (színek, betűk, díszítések, képi világ). Tartalmazza: a festőiskola indulásának hírért, a helyszínt (Nagybánya), az évszámot (1896), és legalább egy rövid,

hangulatos felhívó mondatot, hogy kiket vártok az iskolába. A plakát készülhet: rajzban, festéssel, kollázsként, digitális grafikaként, vagy ezeket kombinálva. Írjatok hozzá néhány mondatot, amelyben elmagyarázzátok: miért ilyen lett a plakátotok, milyen korabeli elemekre figyeltetek, mit szerettetek volna hangsúlyozni a festőiskola indulásával kapcsolatban. A végeredményt a Teleki Magyar Házba kell eljuttatni! Vigyázat, az ötletességet, igényességet, eredetiséget pontozni fogjuk.

4. FELADAT

A festőkkel együtt a művészet is beköltözött a nagybányaiak házaiba. Az itt élők mindennapjaihoz hozzátartoztak – és azóta is hozzátartoznak – a festők és a velük kapcsolatos személyes emlékek, családi történetek. Volt időszak, amikor szinte egyetlen otthonból, még a kontyvetős veresvízi bányászházakból sem hiányoztak a nagybányai remekművek. A 130 évvel ezelőtt kezdődő hőskorszak óta több művészgeneráció élt és alkotott a művésztelepen. Ma is több jeles festőművész, szobrászművész, grafikus dolgozik Nagybanán, többet közülük akár ti magatok is jól ismerhettek.

A feladat:

Beszélgessetek el egy családtaggal, vagy ismerőssel (nagyszülő, nagynéni, nagybácsi, idős szomszéd), és kérdezzétek meg tőle: mit jelent számára Nagybanya, mint festőváros? Vannak-e személyes élményei, emlékei festőkkel, képekkel, műtermekkel kapcsolatban? Volt/van-e esetleg a családban valaki, aki maga is festőművész, vagy festőművész volt, mit jelentett számára Nagybanya művészeti hírneve? A beszélgetés alapján készítsétek egy fél oldalas / oldalas összefoglalót, amelyben röviden bemutatjátok kivel beszélgettetek, leírtátok a legérdekesebb emléket vagy gondolatot, és azt is, hogy számotokra mi volt a legmeglepőbb, vagy legszebb rész a történetben. A feladat plusz pontokért kiegészíthető egy közös fotóval, vagy egy régi családi fénykép rövid bemutatásával.

A feladatmegoldásokat, szöveges magyarázatokat, fényképeket whatsapp-on (0744-919166), vagy email-en (dludovicus@gmail.com) várjuk, a csapatjelvényt és a plakátot a Teleki Magyar Házba kell eljuttatni. A határidő március 2., pontosan 17.00 óra.

Sok sikert és minél több ötletet, kreativitást kívánunk nektek a feladatok teljesítéséhez!

További információk: Markó Hajnal (0740-751490), Dávid Lajos (0744-919166).